

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІНФОРМАЦІЙНЕ УПРАВЛІННЯ**

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ У ДЗЕРКАЛІ ЗМІ:

**За повідомленнями
друкованих та інтернет-ЗМІ, телебачення і радіомовлення
14 серпня 2013 р., середа**

ДРУКОВАНІ ВИДАННЯ

**Роботи переможців фестивалю прикрасять стіни парламентського комітету
"Голос України"2**

Учора у Вінниці завершив роботу приурочений до Дня Незалежності XXII Міжнародний фестиваль аудіовізуальних мистецтв «Кришталеві джерела-2013», організований Національною радою з питань телебачення та радіомовлення за підтримки народних депутатів України Г.Калетніка та О.Калетник.

Імітація «опозиційності» Юрій Райхель, «День»3

Дисципліна в Партії регіонів, зокрема й інформаційна, доволі жорстка, а порушники цілком віддають собі звіт у можливих наслідках. Власне, це підтвердив нам і сам Царьов. «Сьогодні я бачу, що в партії попереду досить серйозні випробування. Ще Блез Паскаль і Стендаль сказали, що не можна спиратися лише на тих, хто не чинить опір, не має власної думки і переконань! На мене завжди можна було покласти в скрутні часи. Я залишаюся з Президентом і виконуватиму рішення партії і Президента».

**Почему вопрос евроинтеграции Украины зависит от Меркель, а не
Тимошенко Дмитрий Коротков, «Сегодня»6**

В Украине традиционно внимательно следят за выборами в России и США, оставляя на периферии внимания другие страны. Между тем из-за надежд украинской власти на подписание в Вильнюсе соглашения об ассоциации с ЕС в эпицентре сейчас парламентские выборы в Германии, которые состоятся 22 сентября. Именно от позиции Берлина в наибольшей степени зависит, согласится Евросоюз на это подписание или нет.

Седьмым будет Максим Каменев, Журнал «Форбс» (Украина)7

С местными элитами проблем быть не могло. Новинский баллотировался как самовыдвиженец, а не как кандидат от партии власти, но после его регистрации кандидатом в депутаты глава севастопольской горадминистрации и руководитель местных регионалов В.Яцуба выступил в его поддержку. Градоначальник пообещал, что регионалы не выдвинут ему конкурента.

«Перепишемо» по другому колу Катерина Бачинська, "Україна молода"9

Після баталій, які відбувалися на виборах до Верховної Ради у жовтні минулого року, пройшло десять місяців. Спершу влада, побоюючись можливої поразки, пропонувала призначити їх на серпень. Проте це питання вирішили відкласти до осінньо-зимової сесії.

ІНТЕРНЕТ-ЗМІ

Самые странные законопроекты, которые Рада готовит на осень Взгляд.ua.....10

Заботу о спортсменах проявили оппозиционеры Н.Томенко, А.Палатный и М.Блавацкий, зарегистрировавшие законопроект о снижении ввозной пошлины на надувные и кожаные

мячи с 20% до 2,7%. Если задумка понравится большинству депутатов, круглый спортивный инвентарь станет намного дешевле.

Из ниоткуда в никуда. Курченко задвинул Фирташа *Остров*11

И вот уже в кулуарах Верховной Рады перед закрытием летней сессии депутаты обсуждают предстоящую отставку С.Левочкина с должности главы президентской администрации и назначении вместо него нынешнего министра внутренних дел Виталия Захарченко, также известного дружескими отношениями с А.Януковичем.

Москаль ждет, что «х* оранжевый» подаст на него в суд *Экономические известия*17**

Перепалка между Г.Москалем и В.Каськивым набирает обороты – политики посредством СМИ обмениваются «любезностями». Москаль не считает оправдания Каськива по поводу исключения из университета правдивыми.

БЛОГИ

Олександр Доній: «Ми збираємо книжки...» *facebook.com*17

Нагадую: 31 серпня та 1 вересня "Остання Барикада" з друзями літераторами та бардами їде до підліткових колоній в Прилуки (Чернігівщина) та Кременчук (Полтавщина).

Анатолій Гриценко: «Великая Россия?» *pravda.com.ua*18

А от Росія нинішня, протягом двох останніх десятиліть – чим таким "великим" вона себе проявила? У якій сфері людського життя? Хоч ріжете, але не бачу я там жодного "величия".

ТЕЛЕБАЧЕННЯ І РАДІОМОВЛЕННЯ

Экс-депутат БЮТ просит убежища в Венгрии *Интер, Подробности*18

Зменшити кількість перевірок бізнесу вимагає Прем'єр-міністр Микола Азаров *УТ-1, Підсумки дня*19

Мельник втік не через новий КПК – експерти *Радіо Свобода, Ваша Свобода*19

Друковані видання

Роботи переможців фестивалю прикрасять стіни парламентського комітету "Голос України"

Учора у Вінниці завершив роботу приурочений до Дня Незалежності ХХІІ Міжнародний фестиваль аудіовізуальних мистецтв «Кришталеві джерела-2013», організований Національною радою з питань телебачення та радіомовлення за підтримки народних депутатів України Григорія Калетніка та Оксани Калетник.

Другий рік поспіль дитячий, молодіжний фестиваль кіно-, теле-, радіо-, фотомистецтва проходив у Вінниці на базі місцевого Національного аграрного університету. Понад двісті талановитих юнаків і дівчат з усіх областей держави подали на розгляд журі свої роботи. Автори кращих із них стали переможцями у чотирьох номінаціях фестивалю. Однак без подарунків і дипломів не залишився жоден автор фестивальних робіт. Про це подбали співорганізатори фестивалю з Вінницького національного аграрного університету.

Найважливішим для юнаків і дівчат стало спілкування з талановитими майстрами у галузі кіно, радіо телебачення та фотомистецтва. На все життя вони запам'ятають майстер-класи талановитої акторки Героя України Ади Роговцевої, народних артистів Російської Федерації режисера Володимира Фокіна та актора Олександра Голобородька, заслужених

артистів Росії акторського подружжя Бориса Токарева та Людмили Гладунко, оператора Першого Національного телеканала Володимира Таргонського.

— Упродовж свого життя, на яких би посадах не працював, завжди підтримував, і продовжую це робити, талановиту молодь, особливо із сільських населених пунктів, де менше можливостей для розвитку творчих здібностей, — каже народний депутат України, президент Вінницького національного аграрного університету Григорій Калетнік. — Тому ми запропонували організаторам додатково запросити 30 обдарованих дітей із сіл Вінниччини, щоб надати їм можливість також спробувати свої сили в царині творчості. Дітям, яких доля наділила талантом, важливо поспілкуватися з тими, хто вже досяг вершин у тій чи іншій галузі мистецтва. В цьому, на мою думку, чи не найважливіша роль «Кришталевих джерел».

В університеті створили всі умови для занять у творчих майстернях, надали необхідну апаратуру для представлення робіт учасників фестивалю. У гуртожитках виділили місця для проживання, організували безплатне харчування в університетській їдальні. Та ще й провели прекрасний вечір знайомств, на якому свої таланти демонстрували творчі колективи навчального закладу.

Третій рік поспіль оргкомітет «Кришталевих джерел» очолює народний депутат України, донедавна член Національної ради з питань телебачення і радіомовлення Оксана Калетнік. «Я прийняла для себе рішення, що й надалі підтримуватиму фестиваль, — каже парламентарій. — Про це повідомила своїм колегам з Нацради, коли переходила на роботу у парламент. Пообіцяла те саме учасникам фестивалю. Приємно, що мої друзі й партнери підтримують цей важливий захід. Знали б ви, з яким нетерпінням щороку чекають на фестиваль діти і молодь в усіх куточках нашої держави!»

За словами Оксани Калетнік, створені в рамках фестивалю проекти популяризуватимуть на ширшу аудиторію. «Домовляємося з керівництвом апарату Верховної Ради, щоб кращі фотороботи представити у стінах Комітету з питань бюджету, — каже народний депутат. — Відео-, кінороботи талановитих дітей також продемонструємо для глядачів. Це потрібно насамперед їх авторам для подальшого самоствердження і стимулу в подальшій творчості, але й дорослим цікаво ознайомитися з тим, яким бачиться світ очима талановитих дітей».

— Генетична пам'ять є найголовнішою для людства, адже кожне нове покоління стоїть на плечах попереднього, — наголосила на прес-конференції почесний голова фонду «Батьківська земля», одного із спонсорів фестивалю, Галина Лосева. — «Кришталеві джерела» — яскраве підтвердження сказаному. Вони не дають замулити не тільки пам'ять про наше минуле, а й усвідомлення того, хто ми є, якого роду-племіні, якщо точніше, то ми є найталановитішим народом у світі, пам'ятаймо про це, допомагаймо ставати на крило тим, хто після нас гордо нестиме у світі звання українця».

<http://www.golos.com.ua/Article.aspx?id=299713>

Імітація «опозиційності»

Юрій Райхель, «День»

Як і слід було передбачати, з наближенням дати саміту Східного партнерства у Вільнюсі і підписання Угоди про асоціацію з ЄС активізувалися противники європейського курсу України. Випадково чи ні, але пожвавлення протидії проросійських лобістів відбулось одразу після візиту Володимира Путіна до Києва і Севастополя наприкінці липня.

Те, що комуністи, давні прихильники вступу до Митного союзу, планували на початку вересня розпочати рух з вимогою проведення референдуму, не дивно й очікувано. Як заявив лідер червоних Петро Симоненко на засіданні медіа-клубу «На власний погляд», «8 вересня ми збираємо в Києві громадян України, з числа яких буде затверджено ініціативну групу зі збору підписів на проведення референдуму щодо вступу до Митного союзу. Зі свого боку КПУ забезпечить організаційну роботу. На референдум ми виносимо два питання: хто підтримує вступ України до Митного союзу, а хто те, щоб Україна приєдналася до Європейського Союзу».

Поспішає Петро Миколайович, і у нього є для цього причини. Бажаючих стати в опозицію європейському курсу набирається більш ніж достатньо. Вони теж не сидять склавши руки. Віктор Медведчук зі своїми біл-бордами, круглими столами, конференціями і статтями в пресі вже давно спить і бачить очолити протистояння передбачуваному підписанню в литовській столиці в листопаді.

У літній політичний мертвий сезон інформаційну хвилю протидії підписанню підняв депутат парламенту від Партії регіонів Олег Царьов. У своєму інтерв'ю журналу Forbs він висловив низку зауважень з приводу підписання і заявив, що група депутатів може звернутися до Конституційного Суду через те, що низка положень угоди, на його думку, суперечить українській Конституції. Що й говорити, інтерв'ю такого змісту депутата від правлячої партії викликало великий інтерес і численні коментарі не лише в українській, російській, але й у пресі далекого зарубіжжя.

Що й говорити — для депутата від правлячої партії в інтерв'ю висловлено багато думок, які можуть бути неоднозначно сприйняті товаришами по партії. Можливо, що наш герой навіть не чекав такого резонансу, а, цілком імовірно, на нього й розраховував. Проте в бесіді з нами він підкреслив: «Я очолив Дніпропетровську обласну організацію Партії регіонів України напередодні третього туру президентських виборів 2004 року. І всі роки перебування партії в опозиції був на її чолі. Товариші по партії, спільні переконання й очікування виборців, які віддали свої голоси за Партію регіонів і нашого Президента, визначають мою позицію в питанні вступу України до Митного союзу. І було б дивно, якби жоден із 450 народних депутатів не взяв відповідальність щодо відстоювання її! Тим паче, що ця позиція повністю збігається з моєю, яка не змінювалася жодного разу за останні десять років і була неодноразово публічно озвучена».

Щодо того, що жоден депутат не озвучував такої позиції, Олег Царьов явно перебільшив. Союзники-комуністи і його колеги по парламенту таку думку висловлювали неодноразово. Певний наліт сенсації полягає в тому, що у фронду став депутат-регіонал.

Звісно, можна в цьому при дуже великому бажанні знаходити підтвердження торжества внутрішньопартійної демократії, свободи думок і обговорень. Формально рішення про підтримку підписання не прийнято партійними органами, і тому кожен вільний висловлювати свої погляди і вести дискусію. Але це в теорії. На практиці ми чудово знаємо, що з важливих і суттєвих питань ніякої демократії в партії немає і при такій її будові не може бути за визначенням. Дисципліна, зокрема й інформаційна, доволі жорстка, а порушники цілком віддають собі звіт у можливих наслідках.

Власне, це підтвердив нам і сам Царьов. «Сьогодні я бачу, що в партії попереду досить серйозні випробування. Ще Блез Паскаль і Стендаль сказали, що не можна спиратися лише на тих, хто не чинить опір, не має власної думки і переконань! На мене завжди можна було покласти в скрутні часи. Я залишаюся з Президентом і виконуватиму рішення партії і Президента».

Судячи з того, як розвиваються події, підтримка фракції підписанню Угоди забезпечена. Як вірний солдат партії, Олег Царьов його підтримає своїм голосуванням. Потяг цей набирає швидкість, і зупинити, тим більше розвернути його, немає вже можливості. Необхідні для євроінтеграційного курсу голоси в парламенті, навіть за умови опозиції комуністів, знайдуться з великим запасом. Отже, жодної гострої необхідності озвучувати і тим більше повторювати давно відомі і так само давно спростовані ствердження противників підписання не було. Проте від депутата-регіонала вони прозвучали.

Говорити про який-небудь зв'язок із візитом Путіна підстав немає. Швидше, це інформаційний привід і спосіб вбудуватися в інформаційний main stream. Причини лежать як на поверхні, так і глибше.

По-перше. Хоча інформаційна активність Медведчука має мізерний ККД, проте деяка загроза розколу традиційного електорату Партії регіонів, особливо на сході і в Криму, є. За умови гострої президентської компанії кожен відсоток голосів виявиться доволі вагомим, а можливості маніпуляцій, вкидань і підтасовувань наскільки можливо обмежені. Тим паче, що

Євросоюз стежитиме за виборчою кампанією вельми серйозно, і будь-які скандали поставлять під питання легітимність переможця. Владі і її очевидному кандидатові це абсолютно ні до чого. Отже, певна загроза все-таки існує. Судячи з усього, Росія напряду не втручатиметься в розвиток президентської кампанії, але й не підтримуватиме Януковича ні в якому вигляді. Більш того, торговельні війни, що почалися, набиратимуть обертів, що негативно позначиться, нехай і короткочасно, на економічній і фінансовій ситуації. І цим планує скористатися Медведчук і йому подібні, а через нього й Путін.

Отже, стоїть завдання дещо потіснити лідера і фінансового спонсора «Українського вибору» на проросійському полі. Кому це робити, як не депутатові від Партії регіонів. Царьов і не приховує, що був присутнім на міжнародній конференції «Православно-слов'янські цінності — основа цивілізаційного вибору України», яку проводив громадський рух «Український вибір» Віктора Медведчука і там отримав висновок про конституційні проблеми підписання Угоди про асоціацію. Відповідно приєднався до хору юридичної невідповідності. Інтерв'ю Forbs створило зручний привід переключити увагу з Медведчука на Партію регіонів, вірніше, на окремих її незгодних на даному етапі членів. Що виявилось для дуже багатьох доволі цікаво.

Та й червоних союзників не завадить дещо обмежити. Вони хоч і на короткому повідку, але фокуси виробляти дуже навіть можуть. Особливо в округах з ними часто ладу немає. Отож їм саме час вказати на їхнє місце, щоб потіснились і не загравалися.

По-друге. У Партії регіонів і її околицях достатньо багато тих, хто зацікавлений у вступі до Митного союзу. Передусім це ті, хто пов'язаний з військово-промисловим комплексом і продовжують військово-технічну співпрацю з Росією в авіаційному машинобудуванні та інших галузях. Вони справді багато втратять в разі припинення співпраці з північним сусідом, оскільки перебудуватися і вписатися в сферу виробництва комплектуючих для європейських та інших авіавиробників їм буде дуже важко. Їхні скарги на негативні передбачення відомі давно, але не дуже почуті. Для них висловлювання товариша по партії дуже доречні.

По-третє. Не настільки поважно діяв Царьов за велінням своєї проросійської душі або виконував вказівку старших за посадою товаришів. З наближенням листопада фронда підписанню угоди висить у повітрі. Обов'язково повинен був знайти депутат від Партії регіонів, хто б зробив вкидання в інформаційний простір. Тим паче, що й великих тем там не спостерігається. Дуже схоже, що це не лише його ініціатива, судячи з доволі млявої реакції вищих партійних інстанцій.

По-четверте. З деякою ймовірністю можна передбачити, що стратегічне рішення про підписання Угоди у Вільнюсі на найвищому українському рівні вже прийнято. Проте тактика його реалізації є предметом торгу різних угруповань у президентському оточенні. Справа не лише в самому підписанні, а в політичному позиціонуванні на майбутнє в середньостроковій перспективі. Зокрема й у російському напрямі.

У Москві справді в Україні великі проблеми. Серйозної проросійської політичної організації немає, а є велике бажання хоч якось заповнити вакуум, що створився, й отримати на цьому якісь дивіденди. Звідси певна товкотняча в інформаційному просторі з протидією підписанню. Створюється запас на майбутнє, поки що в такій дещо екзотичній формі.

Вписуватися в Європу доволі складно. На перших порах багато труднощів, і народна невдоволеність зростає. Виникає спокуса очолити її за принципом: «Ми ж попереджали». Практично у всіх країнах, що вже вступили, такі настрої і рухи були. Є всі підстави вважати, що в Україні буде щось подібне. Як же не скористатися цим на майбутнє.

І останнє. Зараз дуже зручно показати Брюсселю, що Президент у проведенні європейського курсу стикається з опозицією у власних лавах. Проросійська орієнтація має багато прихильників і треба м'якше поводитися з Києвом у процесі підготовки остаточного варіанту Угоди. Отож інтерв'ю Царьова прекрасно вписується в таку стратегію, і цілком можливо, що в цьому й головна його мета. Наскільки ефективною виявиться така тактика — покаже найближче майбутнє.

<http://www.day.kiev.ua/uk/article/podrobici/imitaciya-opozicijnosti>

Почему вопрос евроинтеграции Украины зависит от Меркель, а не Тимошенко *Дмитрий Коротков, «Сегодня»*

В Украине традиционно внимательно следят за выборами в России и США, оставляя на периферии внимания другие страны. Между тем из-за надежд украинской власти на подписание в Вильнюсе соглашения об ассоциации с ЕС в эпицентре сейчас парламентские выборы в Германии, которые состоятся 22 сентября. Именно от позиции Берлина в наибольшей степени зависит, согласится Евросоюз на это подписание или нет.

МЕРКЕЛЬ ЗА. По словам немецкого политолога Александра Раара, сентябрьские выборы закончатся очередной победой Христианско-демократического союза Ангелы Меркель: «Есть небольшие сомнения в том, какая партия будет младшим партнером в правительственной коалиции, но канцлерство Меркель сомнению не подлежит». 15 месяцев назад, когда с подачи Берлина в Европе разворачивалась попытка бойкота Евро-2012 в Украине, это были бы плохие новости для Киева. Однако теперь, по словам Раара, ситуация изменилась: «Во-первых, Евро-2012 сгладил негативные отзывы о вашей стране, во-вторых, сейчас есть ощущение, что Виктор Янукович понемногу меняет юридическую систему в сторону европейских стандартов, и это увеличивает число тех, кто призывает в ответ больше раскрыться в сторону Украины. Но главный фактор — это значительное ухудшение отношений ЕС и России за последний год. Возвращение Путина, его новый курс, преподносимый здесь как попытка восстановления империи, вызывают страх. И все больше политиков, в том числе Меркель, переходят на позицию польского президента Коморовского: надо закрыть глаза на недостатки режима Януковича, чтобы не потерять Украину и не вернуться к ситуации двухполярного мира в Европе».

ДАЖЕ БЕЗ ЮЛИ? Фактор Юлии Тимошенко, по мнению немецкого политолога, уже играет второстепенную роль: «Было бы желательно отправить ее на лечение к нам, но ничего существенно не меняет. Есть небольшой риск, что представители стран, ставящих вопрос прав человека выше геополитики (к примеру, Нидерланды или Швеция), могут занять принципиальную позицию в вопросе Тимошенко. Но, думаю, Меркель сама выскажет позицию Германии, и ни один член ЕС в таких условиях не пойдет против союза Германии и Польши в непринципиальном для них вопросе».

ВСЕ-ТАКИ НЕТ? Такая ситуация устраивает Партию Регионов и часть оппозиции. Но в «Батькивщине» не согласны. «Уверен, что позиция Меркель за последний год не изменилась, — говорит замглавы фракции Сергей Соболев. — Не случайно некоторые лелеяли надежду на поражение Ангелы на выборах. Но она побеждает, и решение вопроса Тимошенко для нее принципиально. Как, кстати, как и для президента Франции Олланда, который в первом же интервью заявил, что без освобождения Тимошенко евроинтеграция Украины невозможна. Позиция Германии четкая: этот вопрос — освобождение или лечение в Берлине, что сейчас с точки зрения здоровья человека не принципиально, — должен быть решен до 20 сентября. Если этого не произойдет, Еврокомиссия, в которой Германия имеет большое влияние, в ноябре скажет соглашению «нет».

«Ассоциация на полвека»

Соглашение об ассоциации — это все, что Евросоюз готов дать Украине в ближайшей перспективе, считает Александр Раар. «Меркель хочет дать Украине такой же статус, какой уже полвека имеет Турция: ассоциация, которая позволяет влиять на внутренние процессы в стране в плане демократизации властных институтов, но без перспективы членства, — объясняет политолог. — Вряд ли кто-то сейчас верит, что Украина войдет в ЕС, как это сделала Хорватия».

«Так ли сильно восточное партнерство?»

Западная пресса в последние недели больше пишет не о шансах Украины на подписание соглашения об ассоциации с ЕС, а о попытках Кремля его сорвать. Так, The New York Times отмечает «все более отчаянные попытки завлечь Украину в Единое экономическое пространство России... Эти попытки происходят на фоне интенсивной конкуренции между РФ и Европейским союзом за влияние в Восточной Европе, включая Беларусь и Украину, а также в

Молдавии, Грузии, Армении и Азербайджане. Эти страны принадлежат Восточному партнерству Евросоюза... Однако Россия противостоит сближению этих стран с ЕС. «Москва явно опасается потерять влияние в этом регионе. Но так ли сильно Восточное партнерство, чтобы противостоять притяжению Кремля?» — говорит региональный эксперт Польского института международных дел в Варшаве Эугениуш Смоляр.

А The Financial Times приводит мнение британского аналитика Тимоти Эша: «Сейчас считается, что Украина больше склоняется к тому, чтобы заключить сделку с ЕС и попытаться сохранить глубокое и всеобъемлющее соглашение по свободной торговле до ноябрьского саммита в Вильнюсе... Мне кажется, это повлечет за собой контрмеры Москвы, в особенности в области торговли, которые могут быть весьма плачевными для украинской экономики». И тут вопрос — поможет ли нам Запад?

<http://www.segodnya.ua/politics/pnews/Pochemu-vopros-evroitegracii-Ukrainy-zavisit-ot-Merkel-a-ne-Timoshenko-453872.html>

Седьмым будет

Максим Каменев, Журнал «Форбс» (Украина)

Вадим Новинский станет самым богатым депутатом Верховной Рады VII созыва. «Я – Вадим Новинский. Если коротко, мне 50 лет, я женат, и у меня четверо детей». Так владелец компании «Смарт-холдинг» (состояние \$1,9 млрд, №4 рейтинга Forbes) начал более сотни встреч с жителями Севастополя. В мае–июле он провел успешную избирательную кампанию и стал депутатом Верховной рады. Новинский – один из самых непубличных миллиардеров, не давший за свою бизнес-карьеру ни одного интервью, поэтому его поход в депутаты вызвал много вопросов. Самый простой: зачем ему депутатский значок?

Очевидный ответ сводится к тому, что мандат – часть джентльменского набора украинского миллиардера. Из десяти нынешних обладателей состояния с девятью нулями шестеро побывали народными избранниками. Новинский станет седьмым. Депутатами не были приватовцы Игорь Коломойский и Геннадий Боголюбов, да основатель «Мироновского хлебопродукта» Юрий Косюк.

7 июля за Новинского отдали голоса 53% избирателей 224-го округа. Ближайший конкурент – коммунист Василий Пархоменко получил только 32% голосов. Отличный результат, учитывая, что еще в апреле, по данным севастопольского аналитического центра «Номос», о существовании Новинского знали менее 10% горожан.

Технология победы на выборах в мажоритарном округе проста: активная работа в «поле», обширная информационная кампания и договор с местными элитами», – перечисляет политтехнолог Алена Сибирякова. Миллиардер неплохо справился с каждой из этих задач. Он не поленился и лично провел сотни встреч с жителями города.

Миллиардеры под куполом. Большинство долларовых миллиардеров-украинцев становились народными депутатами. Чем они запомнились? Новинский не пожалел денег на рекламу. По оценке заместителя главы местной организации Партии регионов Виктора Драченко, кампания обошлась бизнесмену в \$1–1,5 млн. Билборды с изображением кандидата и незамысловатыми лозунгами «Севастопольцы за Вадима Новинского» и «Сохраняя традиции, шагаем в будущее» можно было увидеть не только по всему городу, но и на подъездах к нему. Наружная реклама не осталась незамеченной: за сходство с актером местные жители прозвали миллиардера Чаком Норрисом.

С местными элитами проблем быть не могло. Новинский баллотировался как самовыдвиженец, а не как кандидат от партии власти, но после его регистрации кандидатом в депутаты глава севастопольской горадминистрации и руководитель местных регионалов Владимир Яцуба выступил в его поддержку. Градоначальник выразил сожаление, что Новинский баллотируется не от Партии регионов, и пообещал, что регионалы не выдвинут ему конкурента. О близости миллиардера к власти говорит и тот факт, что его кампанию разрабатывали и вели штатные политтехнологи Партии регионов. «Кампанию Новинско-го

провели люди Юрия Левенца, – рассказывает политконсультант Сергей Кулик. – В Севастополь приехал десант – человек десять». Бывший нардеп Василий Горбаль отмечает, что «на земле» кампанию Новинского координировала дочь Левенца Евгения. Юрий и Евгения Левенец не откликнулись на предложение Forbes прокомментировать эту информацию.

Самый опасный конкурент – местный пророссийский политик Дмитрий Белик, набравший в этом округе 28% голосов на осенних выборах в Раду, – в начале июня отказался от претензий на депутатство и начал агитировать за Новинского.

На вопрос, зачем ему депутатский значок, Новинский выдает заранее заготовленный ответ: «Политика для меня, в первую очередь, возможность помочь людям». Тогда почему бы не заняться благотворительностью? Этот вопрос заставляет кандидата задуматься, но ненадолго: «Депутатство дает возможность помогать на законодательном уровне». На вопрос, будет ли он регулярно посещать парламент, Новинский отшутился: «Если понадобится, буду там не только сидеть, но и бегать, и прыгать».

Новинский говорит, что решение пойти в политику принял только в этом году. По его словам, толчком послужило понимание, что без изменения законодательства он не сможет реализовать свои идеи по развитию Севастополя.

Для миллиардера Севастополь особый город. Новинский – основной спонсор одноименного футбольного клуба. Есть у него в регионе и бизнес-интересы. «Смарт-холдинг» владеет Балаклавским рудоуправлением, которое находится в черте города. Компания планирует инвестировать в него \$2 млрд и превратить в круглогодичный курорт Balaklava Green.

Впрочем, для того чтобы отстаивать свои локальные интересы, собственникам крупного бизнеса необязательно самим идти в парламент. Например, интересы Виктора Пинчука отстаивают бывшие топ-менеджеры EastOne и «Интерпайп» Лариса Мельничук и Яков Безбах.

Возможно, амбиции Новинского не ограничиваются Севастополем. Верховная Рада – оптимальный старт для политической карьеры бизнесмена, говорит политолог Виктор Небоженко. По его мнению, при желании тот сможет вести в Раде самостоятельную игру. Новинский уже заявил, что он не против сотрудничать фракцией ПР, но входить в нее не собирается.

В неофициальной беседе два депутата-регионала предположили, что Новинский возглавит группу внефракционных депутатов. Такая возможность у бизнесмена может появиться уже осенью. Регионал Владимир Макеенко не скрывает, что партия власти приложит максимум усилий, чтобы было создано объединение из числа внефракционных депутатов, которые при принятии важных законопроектов голосовали бы синхронно с их фракцией. Это снизит зависимость регионалов от коммунистов. В первой половине 2013 года такое объединение пытался сформировать совладелец группы «Континиум» Игорь Еремеев. Но он сумел договориться только с восемью депутатами, притом что в парламенте насчитывается 30 «бесхозных» народных избранников.

Другая версия сводится к тому, что Администрация Президента отводит Новинскому роль запасного канала коммуникации с Москвой. Во время избирательной кампании бизнесмен неоднократно заявлял, что выступает за членство Украины в Таможенном союзе и за то, чтобы у русского языка был статус государственного. «Новинский как состоятельный человек, который еще в прошлом году был российским гражданином, будет оказывать влияние как минимум на развитие внешнеэкономических отношений Украины с Россией», – полагает бывший министр иностранных дел Владимир Огрызко. Впрочем, за звание главного переговорщика ему еще предстоит побороться. «Посол России в Украине В.Медведчук и некоторые члены правительства тоже претендуют на такой статус», – констатирует Огрызко.

<http://forbes.ua/magazine/forbes/1355812-sedmym-budet>

«Перепишемо» по другому колу
Катерина Бачинська, "Україна молода"

Після баталій, які відбувалися на виборах до Верховної Ради у жовтні минулого року, пройшло десять місяців. Надалі парламент працює в неповному складі, оскільки мандати отримали 445 народних обранців замість 450. У п'яти проблемних округах, де гору брала опозиція, але ЦВК не змогла встановити результати голосування, досі не відбулися повторні вибори. Спершу влада, побоюючись можливої поразки, пропонувала призначити їх на серпень, коли була б найнижча явка громадян. Проте це питання вирішили відкласти до осінньо-зимової сесії.

Політолог Володимир Фесенко висловив переконання, що вибори таки відбудуться, оскільки це потрібно як владі, так і опозиції: це одна з умов Євросоюзу для підписання Угоди про асоціацію. «Однозначно проблема буде вирішуватись до Вільнюського саміту (призначеного на листопад), а от вирішення її буде лише у грудні. До асоціації з ЄС ніяких перевиборів не відбудеться. Відчутно, що це питання затягується, і, думаю, скоріш за все, ВР перекине це рішення цього питання на ЦВК», — каже Фесенко.

Нагадаємо, що в згаданих мажоритарних округах — №№ 94, 132, 194, 197 та 223 — «неможливість встановити результати» була спричинена суттєвими фальсифікаціями під час підрахунку голосів. А якщо є фальсифікації — потрібно покарати винних. На сьогодні ж найбільшого розголосу набув 223-й округ у Шевченківському районі Києва, де «свободівцю» Юрію Левченку протистояв экс-глава райдержадміністрації Віктор Пилипишин. На сьогодні «свободівці» зробили висновок, що прокуратура... «загубила» кримінальну справу з приводу зловживань у ході виборів.

Левченко розповів: на його питання, чому й досі не завершили розслідування, у прокуратурі повідомили, нібито не займаються цією справою, оскільки з самого початку вона належала не їм, а київській міліції. «Я просто не знаю, як пояснити цей абсурд. Ми півроку ходили в прокуратуру, отримували звітні документи з підписами, печатками, на яких зазначалося, що справу веде прокуратура. Про київську міліцію ні слова не було. І тут — після дев'яти місяців розслідування справи — завдяки пікету, який ми провели під Генеральною прокуратурою, ми отримали дані про наявність цієї справи в ГУ МВС. Як пояснити весь цей цирк, просто не знаю» — каже «свободівець», який балотуватиметься в окрузі 223 і на повторних виборах.

Політолог Володимир Фесенко вважає, що таким чином прокуратура намагається затягнути вирішення цього питання, але, на його думку, не можна акцентувати увагу лише на одному з округів. І для ЄС, і для всієї України питання нових виборів «суцільне», а найбільше проблем під час переголосування буде не на 223-му окрузі, оскільки в столиці простіше простежити за порушеннями, ніж на інших округах.

Юрій Левченко стверджує, що його суперник Пилипишин просто домовився з владою і таким чином хоче відтягнути час. Якщо справу дійсно з невідомих причин передадуть до міліції, її почнуть розслідувати з самого початку, і Пилипишин знову зможе балотуватися. Схожа ситуація мала місце у 2011 році, коли Пилипишина притягнули до кримінальної відповідальності за ч. 3 ст. 365 Кримінального кодексу — перевищення влади або службових повноважень. Тоді йшлося про незаконну передачу в приватну власність будинків вечірньої школи на проспекті Перемоги, 8, що завдало збитків киянам на понад 15 млн. грн. У правоохоронних органах неофіційно повідомляли, що Пилипишин реально міг опинитися в Лук'янівському СІЗО, проте Віктор Петрович зумів «відмазатись». Суддю в його справі змінили нібито у зв'язку з відпусткою, і справу розпочали з самого початку. Вигравши час, грошовитий бізнесмен Пилипишин спробував сховатися за депутатською недоторканністю. Пан Віктор розраховував на перемогу в очолюваному ним раніше районі, щедро роздавав продуктивні пайки й навіть не підозрював, що маловідомий кандидат від опозиції Левченко зможе скласти йому гідну конкуренцію. Проте дані первинних протоколів показували перевагу «свободівця» у 900 голосів. Зрештою переможця названо не було, а протистояння пішло по другому колу. «Нам не пояснили, як прокуратура змогла «загубити» справу по 223-му округу.

Проте дивуватися, мабуть, нічому, оскільки і в 2012 році теж не було відомо, чому «прибрали» першого суддю», — заявляє Левченко.

На думку «свободівця», за цієї влади Пилипишин не відповідатиме за свої порушення, оскільки тісно пов'язаний із правлячою елітою. Хоча дата повторних виборів не призначена, Віктор Петрович уже розпочав нову агітаційну кампанію і знову активно роздає пайки киянам. «Мені відомо, що він і не припиняв своє «гречкосійство», — свідчить Левченко.

<http://www.umoloda.kiev.ua/number/2316/180/82409/>

Інтернет-ЗМІ

Самые странные законопроекты, которые Рада готовит на осень

Взгляд.ua

По календарному плану третья сессия Рады начнется 3 сентября. Очевидно, что депутатов ждет жаркая осень: с прошлой сессии без рассмотрения остались более 500 инициатив. А некоторые парламентарии использовали отпуск, чтобы еще приумножить количество законопроектов — в комитетах их теперь без малого 2 330.

«Взгляд» изучил идеи, которые посещают нардепов, и обнаружил среди них как вполне полезные — например, снабдить врачей скорой помощи газовыми баллончиками для защиты от агрессивных пациентов — так и несуразные идеи. Подборку законодательных нелепиц мы и предлагаем вашему вниманию.

Сводники с мандатами

Назвать вещи своими именами решили депутаты от «Батькивщины» Андрей Сенченко и Людмила Денисова — и зарегистрировали законопроект «Об ответственности лиц за политическое сутенерство или вовлечение в занятие политической проституцией». Неожиданно для общественности депутаты решили узаконить термины, которые и так ходят в народе.

«Если депутат пришел в парламент под флагом одной партии и, даже не вступив во фракцию, переходит в другую партию — это и есть политическая проституция», — объяснила «Взгляду» Денисова.

А за «политическое сводничество» или вовлечение депутатов в занятие проституцией (разумеется, иносказательно) предполагается уголовная ответственность. Накажут сурово: если факт торговли «тушкой» будет доказан, последняя рискует лишиться свободы на срок от 2 до 8 лет.

Мячи без пошлины

Заботу о спортсменах проявили оппозиционеры Николай Томенко, Артур Палатный и Михаил Блавацкий, зарегистрировавшие законопроект о снижении ввозной пошлины на надувные и кожаные мячи с 20% до 2,7%. Если задумка понравится большинству депутатов, круглый спортивный инвентарь станет намного дешевле. И предпосылки для этого есть: тот же Томенко не раз играл товарищеские матчи с журналистами и парламентариями, «убивая» в зале дорогие мячи.

Но как быть, скажем, ценителям бадминтона или гольфа? Клюшки и ракетки по-прежнему продаются по безнадежно завышенным ценам...

Экзамены по «мове»

Законопроект сразу стал одиозным. Группа оппозиционных депутатов, озабоченных высшими соображениями сохранения языка, разработали закон, который фактически внедряет экзаменационную систему при трудоустройстве. Всем работникам бюджетной сферы предписывается сдавать тест по «мове», а ныне работающим — пройти аттестацию.

То же относится ко всем без исключения чиновникам высшего ранга: служащим ведомств, прокурорам, судьям, депутатам, министрам и даже президенту страны. Уровень

знаний будет определять специально созданная Национальная комиссия по стандартам украинского языка.

Супермаркеты на выселках

Необычный способ поддержать базары и рынки изобрели депутаты Олег Царев и Игорь Цыркин. По их мнению, расцвету торговых палаток препятствует бурный рост супер-, гипер- и мегамаркетов в целом и торговых центров в частности. Так появился законопроект, смысл которого сводится к ограничению работы торговых сетей на территории всех населенных пунктов.

Идея проста: в черте города оставить лишь магазины площадью до 300 кв. м. Остальные — гипер-, мега- и супермаркеты — предлагается переместить за городскую черту как минимум на 5 км. Кроме того, хотят ограничить и их график работы: традиционный день покупок, воскресенье, сделать выходным, а с пятницы по субботу назначить рабочее время с 9:00 до 20:00.

Двойное табу

Законодательным казусом можно назвать идею раз и навсегда запретить собачьи бои. Дело в том, что истязания животных и без того находятся под жестким табу, причем еще с 2006 года. Впрочем, у автора инициативы Антона Яценко свои мотивы: он убежден, что бои собак проводят до сих пор — нелегально и подпольно. А прикрытием служат якобы спортивные состязания в виде тестовых боев.

Нарушителей депутат предлагает наказывать штрафом в размере 3 400 грн или сажать в тюрьму на срок до 3 лет.

К слову, в Украине приобретает популярность травля собаками диких животных - лис, медведей, барсуков. Депутат защищает законом и их.

Полстраны недовольно парламентом

Согласно исследованию Центра Разумкова, проведенного в этом году, почти 55% украинцев недовольны работой парламента. Нет удовлетворения и у руководства Рады: по словам спикера Владимира Рыбака, в ходе второй сессии «под купол» вынесли порядка 200 законов, которые не несут особой общественной нагрузки. То есть либо лоббируют чьи-либо интересы, либо подаются отдельными нардепами с целью пиара. Еще 40 законопроектов попросту вносили изменения в уже существующие законы — в основном социальной направленности.

http://vz.ua/novosti/politika/samy_e_strannye_zakonoproekty_kotorye_rada_gotovit_na_osen

Из ниоткуда в никуда. Курченко задвинул Фирташа

Остров

Владелец холдинга Group DF Дмитрий Фирташ оказался в сложном положении после того, как над украинской экономикой в 2013 г. ярко засветилась звезда юного бизнес-talанта Сергея Курченко. Она взошла настолько стремительно, что никто из приближенных к президенту Виктору Януковичу даже не успел среагировать. В том числе и Д.Фирташ.

Казалось, еще недавно он на равных боролся за негласное влияние в правящей Партии регионов с самим Ринатом Ахметовым, а сейчас вынужден довольствоваться с ролью опального бизнес-фаворита.

Впрочем, к перемене черных и белых полос в жизни нынешнему владельцу северодонецкого объединения "Азот" и горловского концерна "Стирол" не привыкать. Поэтому окончательно списывать его в утиль рановато. Тем более, что за ним стоят неглупые люди, способные что-то придумать.

Параллели двух бизнес-взлетов

Между двумя предпринимателями, которых деловые издания теперь возносят на самые вершины рейтингов, с первого взгляда заметно определенное сходство. Д.Фирташ, бывший

пожарный из Черновцов, после развала СССР сначала зарабатывает на жизнь тем, что возит на продажу помидоры в Москву. Как и тысячи других так называемых "челноков".

Юный харьковчанин Сережа Курченко в 2001 устраивается на работу в коммерческую фирму "Экспогаз" курьером – как и тысячи молодых людей его возраста, не имеющих квалификации и опыта работы.

Затем Д.Фирташ внезапно становится владельцем фирмы EuralTransGas, которая занимается поставками туркменского газа в Украину и страны Восточной Европы. Приобретает первые крупные промышленные активы в виде объединений "ТаджикАзот" и "РовноАзот".

С.Курченко чудесным образом вдруг оказывается владельцем группы компании "Газ Украина 2009", которая после прихода к власти президента Виктора Януковича получает статус влиятельного игрока на украинском рынке нефтепродуктов.

Взлет Д.Фирташа объясняется знакомством с бывшим спортсменом Игорем Макаровым, владельцем крупного газотрейдера "Итера", поставлявшего газ в Украину. В частности, в 2001 г. он даже вошел в число акционеров Highrock Holdings И.Макарова.

Пик финансовых возможностей Д.Фирташа приходится на 2004-2008 гг., когда зарегистрированная в Швейцарии компания RosUkrEnergo AG становится монопольным поставщиком газа в Украину.

Только в 2006 г. его импорт составил 68 млрд куб. м., в т.ч. 39 млрд куб. м пришлось на поставки из Средней Азии, главным образом Туркменистана.

При тогдашней входной стоимости газа \$95/1000 м³ на украинско-российской границе это \$6,46 млрд. В RUE у Д.Фирташа доля в 45% через зарегистрированную в Австрии компанию Centrogas AG, поэтому на него только за год пришлось \$2,907 млрд.

И это не считая доходов от поставки российского и туркменского газа от RUE в Венгрию и Польшу через зарегистрированную в Венгрии Emfesz, у которой за 2006 г. получено \$779 млн.

"Газ Украина 2009" Сергея Курченко осенью 2012 поставляет около 80 тыс. тонн бензина и дизтоплива в месяц. Получается годовой объем порядка 1 млн т., или 12% от всего потребления в Украине. Еще большая доля рынка, по оценкам СМИ, у компании по сжиженному газу – 80%.

Кроме того, фирмы, которые по разным признакам могут иметь отношение к группе компаний "Газ Украина 2009", также выигрывает кучу тендеров на поставки трубной продукции для НАК "Нефтегаз Украины".

По данным СМИ, в 2011-2012 гг. связанные с группой структуры получили госзаказы на 2,1 млрд грн. Конечно, это весьма приблизительная оценка: часть фирм, которые приписывают С.Курченко, в действительности может быть и не связана с ним.

Тем не менее, только по импорту нефтепродуктов выручка группы получается около \$1,5 млрд. С "накрутками" от сжиженного газа и посреднической деятельности при поставках для госкомпаний выходит сумма, вполне сопоставимая с доходами RUE.

Поэтому когда С.Курченко в конце 2012 г. купил харьковский футбольный клуб "Металлист" стоимостью не менее \$300 млн, по словам его прежнего владельца Александра Ярославского, никто особо не удивился.

Интерес к футболу прорезается и у Д.Фирташа, который после прихода к власти В.Януковича становится главным спонсором симферопольского ФК "Таврия". Этот регион имеет для Group DF важное значение: здесь расположены входящие в холдинг Крымский содовый завод и объединение "Крымский титан".

А футбол является удобным мостиком для коммуникаций с местными властями по тем или иным вопросам, интересующим Д.Фирташа. Ведь крымский премьер Анатолий Могилев – почетный президент симферопольского клуба.

Оба преуспевающих миллиардера смотрятся как вывески серьезных ребят из высоких кабинетов, которые в силу занимаемых должностей не могут показывать принадлежащие им заводы-пароходы как свои собственные.

Не могут – потому как нет возможности внятно объяснить обществу, откуда эти заводы-пароходы к ним приплыли, если не путем хищений у государства и злоупотреблений высоким служебным положением. В случае с Д.Фирташем прямые обвинения в зиц-председательстве в 2009 г. выдвинула тогдашний премьер Юлия Тимошенко.

По ее данным, всеми активами, входящими в Group DF, управлял по доверенности экс-министр топлива и энергетики Юрий Бойко. Д.Фирташ этого отрицать не стал, пояснив, что вынужден это сделать, т.к. ведет судебный спор о разделе имущества с бывшей супругой Марией Фирташ.

Дескать, дабы оградить нажитое непосильным трудом от посягательств, пришлось все переписать на лучшего друга, который заслуживает доверия. В случае с С.Курченко таких громких разоблачений не было. Кроме недавнего инцидента со скептическим высказыванием в адрес Курченко в интервью Газете «Взгляд» российского бизнесмена греческого происхождения Ивана Саввиди. Последнему был задан вопрос: «Вы не так давно организовали в Салониках представительный международный шахматный турнир. Не хотите предложить владельцу «Металлиста» Сергею Курченко накануне первого матча сыграть партию в шахматы?». «Я играю только с реальными собственниками. Кто реальный собственник «Металлиста»? Бросьте, я знаю немного больше, чем вам кажется», - ответил Саввиди...

Недоверие в отношении «реальности» Сережи вызывает также его молодость и стремительность взлета в период экономического кризиса. Соперничать с ним по скорости может разве что Group DF Д.Фирташа образца 2010 г. да холдинг МАКО старшего президентского сына Александра Януковича.

Любопытно, что упомянутый выше фрагмент интервью Саввиди позже был удален из опубликованной в интернете версии – по настоянию пресс-службы харьковского "Металлиста", заявившей, что с И.Саввиди у клуба прекрасные отношения и он не мог сказать ничего подобного.

Поскольку подтверждение в виде аудиозаписи у издания отсутствовало, оно вырезало этот деликатный момент из диалога. Казалось бы, инцидент исчерпан, но тут молодость взяла свое, разыграли эмоции, умноженные на амбиции и отсутствие опыта в подобных делах.

Сережа распространил в СМИ ответное заявление, в котором намекнул, что И.Саввиди опорочил его честное имя не просто так, а за определенную плату.

Тем самым юный миллиардер в горячем запале сам же перечеркнул предыдущие усилия собственных матерых пиарщиков. Ведь если И.Саввиди ничего подобного не мог сказать, как утверждает пресс-служба ФК "Металлист", то почему так возмущен президент харьковского клуба?

Что он тогда комментирует? Ему бы тогда просто промолчать... Этот случай заставил многих экспертов-политологов призадуматься: если парень такой горячий да обидчивый, как же он мог сколотить миллиардное состояние? Ведь эмоции и бизнес – вещи абсолютно несовместимые. Не зря же Ринату Ахметову приписывают, как одно из любимых, выражение «месть – это блюдо, которое нужно подавать холодным».

Д.Фирташ и RUE в 2008 г. усилиями Ю.Тимошенко становятся героями публикаций в украинских и зарубежных СМИ, а также объектом пристального внимания правоохранительных органов и спецслужб разных стран.

В частности, связь с компанией приписывалась крупнейшему криминальному авторитету из СНГ Семену Могилевичу. Федеральное бюро расследований США на полном серьезе занималось изучением деятельности загадочного швейцарского газотрейдера, выясняя, кто же в действительности за ним стоит.

О "Газ Украина 2009" с ноября 2012 тоже довольно много стали писать в газетах и журналах. В частности, о рабочих отношениях этой фирмы с сыном генерального прокурора Украины Артемом Пшонкой. Который, в свою очередь, дружен со старшим президентским сыном Александром Януковичем.

Депутат Верховной Рады от оппозиционного ВО "Свобода" Юрий Сиротюк, который в январе 2013 обратился в ГПУ и СБУ с запросом по "Газ Украина 2009", утверждает, что А.Пшонка является куратором деятельности компании от имени группы реальных собственников.

Сам А.Пшонка это отрицает. В своем запросе депутат также отмечал, что деятельность этой группы наносит ущерб госбюджету Украины. По оценкам оппозиционера, за 9 мес. 2012 г. сумма ущерба составила 3,1 млрд грн.

Ю.Сиротюк обвинил группу "Газ Украина 2009" в контрабанде бензина, хищении средств из госбюджета путем возмещения НДС от фиктивного экспорта, а также реализации по рыночной цене на автозаправках сжиженного природного газа, купленного у государственной НАК "Нефтегаз Украины" по льготной цене под продажу населению для бытовых нужд.

В своем запросе депутат приводит факты, которые, по его мнению, подтверждают незаконную деятельность группы. Но, как и следовало ожидать, ГПУ и СБУ в действиях "Газ Украина 2009" криминала не нашли.

Стоит отметить, что в отношении RUE таких предметных обвинений не выдвигалось – лишь общие подозрения в связях с некими сомнительными личностями и структурами.

Впрочем, это совсем не означает, что Д.Фирташ вел свои дела безупречно по отношению к государству. В частности, уже после отставки своего непримиримого врага, Юлии Тимошенко, с должности премьер-министра, он целый год не платил за аренду Иршанского ГОКа и Вольногорского ГМК, сумма долга достигала 72 млн грн.

Также предприятия химического дивизиона Д.Фирташа в 2010-2011 гг. не в полном объеме платили за полученный газ и НАК "Нефтегаз Украины" была вынуждена в судебном порядке выбивать из них сумму, эквивалентную \$330 млн.

Т.е. в этот период правительство В.Януковича его беспроцентно субсидировало за счет рядовых украинских налогоплательщиков. Тогда Д.Фирташ мог себе позволить подобные вольности.

Борьба противоположностей

На вершине политического Олимпа группа Д.Фирташа оказалась в 2010 г., предварительно пережив опалу в период руководства правительством Ю.Тимошенко в 2007-2010 гг., утратив контракты на поставку газа и едва не потеряв прочие активы.

После избрания президентом В.Януковича главой его администрации становится Сергей Левочкин, в интервью СМИ называющий Д.Фирташа своим другом, а примкнувший к группе экс-глава Государственной таможенной службы Украины Валерий Хорошковский получает должность председателя СБУ.

Кроме того, Ю.Бойко возвращается в ранее насиженное кресло главы Минтопэнерго. Неудивительно, что 2010 становится годом беспрецедентного расширения бизнеса Д.Фирташа.

Он получает некогда входивший в число крупнейших "Надра-банк", покупает северодонецкий и черкасский "Азоты" горловский "Стирол", расставляет своих людей в руководстве Запорожского титано-магниевого комбината и ПАО "Сумыхимпром", выкупает госдолю в "Крымском титане".

Впрочем, Ю.Бойко не удалось решить главную задачу: добиться отмены прямых контрактов между НАК "Нафтогаз Украины" и российским "Газпромом", вернув на газовый рынок посредника.

Это предопределило дальнейший закат Д.Фирташа как претендента на №1 в президентской обойме олигархов. Хотя он уже в 2012 г. успел заполучить от государства крупные пакеты акций в 18 облгазах по смешной цене.

Утрата влияния Д.Фирташа сопровождалась ростом финансовых возможностей группы "Газ Украина 2009", на основе которой в феврале текущего года создана Восточно-европейская топливно-энергетическая компания (ВЕТЭК).

Ю.Сиротюк в уже упоминаемом запросе отмечает, что поначалу группа "Газ Украина 2009" состояла из нескольких десятков фирм с признаками фиктивности: они насчитывали 1-2

работников, а названия вроде "Луганскгазснаб" "Крымбутангаз" не соответствовали географической привязке: все они были зарегистрированы в Харьковской обл.

По данным СМИ, за несколько месяцев до регистрации фирм люди, которые значились в них директорами, искали работу на сайтах трудоустройства. Потом началось преобразование финансовых ресурсов, накопленных "Газ Украина 2009", в публичные активы.

Первым шагом стало приобретение небольшого харьковского банка "Реал" и страховой компании "Жемчужина страхования". Далее последовало создание ВЕТЭКа.

О нем стало известно практически одновременно с объявлением о покупке группой С.Курченко Одесского нефтеперерабатывающего завода у российского холдинга "Лукойл" Вагита Аллекперова.

По информации участников рынка, изначально владельцы "Газ Украина 2009" хотели купить простаивающий Лисичанский НПЗ у российско-британской группы ТНК-ВР.

Тогда их интересы впервые по-настоящему жестко пересеклись с Д.Фирташем, ранее тоже проявившим желание войти в нефтепереработку.

Так, в июле 2012 сообщалось о переговорах владельца Group DF с ТНК-ВР о покупке Лисичанского НПЗ. Неофициально эту информацию подтверждали источники в Луганской облгосадминистрации.

По их данным, когда стороны были готовы, что называется, ударить по рукам, появился С.Курченко, который своим предложением отодвинул Д.Фирташа от дальнейших торгов.

Правда, в итоге НПЗ в Лисичанске так и остался у ТНК. Тем не менее, этот эпизод наглядно показал, что в Д.Фирташе на самом вершине перестали нуждаться.

Подтверждением тому стало дальнейшее вхождение С.Курченко на рынок газовых поставок, который долгое время негласно считался вотчиной Group DF. Но вот в апреле т.г. ВЕТЭК объявил о начале импорта газа в Украину из соседней Венгрии.

Конечно, это однозначно был удар по интересам группы Д.Фирташа. Характерно, что чуть ранее стало известно о проблемах Group DF с поставками газа для собственных химзаводов. В январе они были полностью остановлены, пришлось покупать ресурс у НАК "Нефтегаз Украина".

Когда у людей, сколотивших состояние на газе, вдруг начинаются проблемы с его импортом – это симптоматично. Тем более, что долгов по газовым контрактам у Group DF не было, а лимиты на поставку оставались открытыми, как утверждают в самой компании.

Значит это похоже на "воспитательную работу" с влиятельным игроком, дабы показать ему свои возможности. Последующий выход ВЕТЭКа на импорт газа из Венгрии говорит в пользу данной версии.

Потом у Д.Фирташа возникли проблемы с оформлением контроля над Запорожским титано-магниевым комбинатом. На этом предприятии правительство решило создать СП, в котором у государства останется контрольный пакет в 51%.

Остальные 49% должны принадлежать оффшору Tolexis Trading. Эту связанную с Group DF структуру в декабре 2012 признали победителем инвестиционного конкурса. Сам Д.Фирташ тогда приезжал в Запорожье, щедро обещая перед местными властями многомиллионные инвестиции в сам комбинат и социальную сферу.

Соглашение о создании СП стороны подписали в I кв. т.г., но оно так и не было выполнено: Фонду госимущества Украины внезапно понадобилось провести новую оценку ЗТМК. Оказывается, с момента предыдущей оценки изменился состав имущества.

Между тем в случае переоценки ФГИУ имеет формальное право отменить результаты предыдущего инвестконкурса и объявить новый, полагает член парламентской комиссии по вопросам приватизации Виталий Немилостивый.

И эта ситуация с ЗТМК опять укладывается в тезис об утрате былого влияния на президента со стороны политических фигур, которые относятся к группе Д.Фирташа.

Напомним, В.Хорошковский в декабре 2012 лишился должности первого вице-премьера, уступив её "семейному" банкиру Сергею Арбузову.

И вот уже в кулуарах Верховной Рады перед закрытием летней сессии депутаты обсуждают предстоящую отставку С.Левочкина с должности главы президентской администрации и назначении вместо него нынешнего министра внутренних дел Виталия Захарченко, также известного дружескими отношениями с А.Януковичем.

Впрочем, полностью давить группу Д.Фирташа пока не входит в планы его отца. Это следует хотя бы из того, что главой правительственной комиссии по расследованию причин аварии на заводе концерна "Стирол" в Горловке назначен вполне себе свой для Group DF вице-премьер Ю.Бойко.

Хотя вообще-то такие комиссии всегда возглавляет первый вице-премьер. Когда эту должность занимали Александр Турчинов и Андрей Клюев, именно они формально руководили работой всех правительственных штабов и комиссий по чрезвычайным ситуациям.

Однако нетрудно догадаться, что если бы в данном случае комиссию возглавил С.Арбузов, дело могло дойти до чего угодно, вплоть до возврата предприятия в госсобственность. Ведь если как следует покопаться, нарушений на "Стироле" можно найти более чем достаточно.

Поэтому Виктор Федорович, очевидно, решил по-отечески придержать энтузиазм молодой команды. Тем более, что ее мощь и так растет завидными темпами.

Так, в середине июля ВЕТЭК объявил о покупке "БрокБизнесБанка" у братьев Сергея и Александра Буряков. Это банк по итогам I кв. т.г. занимал 13 место среди 140 украинских банков по размеру активов: 17,402 млрд грн., по данным профильной ассоциации АУБ.

Любопытно, что активы этого финучреждения выросли в 3 раза в 2007-2010 гг., как раз когда С.Буряк возглавлял Государственную налоговую службу Украины.

Поэтому говоря о стремительном взлете бизнеса Д.Фирташа, С.Курченко и А.Януковича, следует признать: они не являются первопроходцами. Этот путь проложили до них старшие товарищи. Которые теперь, после смены власти, вынуждены постепенно "сливать" честно нажитое непосильным трудом в пользу новых хозяев. Скорее всего, в будущем их ждет точно такая же участь - ведь история имеет свойство повторяться. Хотя это никого и ничему не учит.

А вот с Одесским НПЗ у группы С.Курченко произошла определенная заминка. Его собирались запустить еще в мае, о чем и было официально заявлено. Но вот уже август в разгаре, а завод по-прежнему стоит.

Во-первых, это объясняется тем, что изначально 27-летний С.Курченко опять погорячился: сделку по покупке НПЗ в Одессе окончательно закрыли лишь в конце июня. Во-вторых, когда в марте на вопрос о маршрутах доставки сырья представители ВЕТЭКа отвечали, что это будут поставки каспийской нефти морем, знающие люди только улыбались в ответ.

Потому как это слишком дорогой способ, не окупающий затраты на производство бензина и дизтоплива. А от снабжения по магистральному нефтепроводу Одесский НПЗ благополучно отрезан стараниями группы "Приват" Игоря Коломойского.

Группа С.Курченко выкупает весь объем сжиженного газа у Кременчугского НПЗ.

А доходы группы и так более чем значительные от продажи импортных нефтепродуктов, сжиженного газа и посреднической деятельности на госзакупках. Опять же, работа НПЗ станет выгодной только в случае введения пошлин на импорт нефтепродуктов...

ВЕТЭКу пока и так есть куда расширяться – разворачивать сеть АЗС, например. Сейчас она насчитывает свыше 150 автозаправок, тогда как у крупных игроков типа "Привата" – порядка 1,5 тыс. ("Укрнафта", "Авиас", Sentosa, ANP и др.).

<http://www.ostro.org/general/economics/articles/424509/>

Москаль жде, что «х* оранжевый» подаст на него в суд** *Экономические известия*

Перепалка между Геннадием Москалем и Владиславом Каськивым набирает обороты – политики посредством СМИ обмениваются «любезностями». Москаль не считает оправдания Каськива по поводу исключения из университета правдивыми.

Напомним, депутат от «Батькивщины» Геннадий Москаль, ссылаясь на копию пояснительной записки, которую он получил в ответ на депутатский запрос, сообщил о том, что глава Госагентства по инвестициям и управлению нацпроектами Владислав Каськив был отчислен из Черновицкого госуниверситета за пьянку в общежитии.

Владислав Каськив опроверг информацию о том, что его исключили из-за злоупотребления алкоголем. По словам Каськива, он был исключен из университета не за пьянство в общежитии, а из-за общественной деятельности.

«Это всем известная и даже легендарная история. В октябре 1992 года я имел честь возглавлять Буковинское студенческое братство, которое было многочисленно представлено на Майдане Незалежности в Киеве во время всем известной "студенческой революции" (кстати, тогда его и переименовали с площади октябрьской революции). Это и ряд забастовок, организованных в ЧГУ (Черновицкий государственный университет) стали настоящей причиной отчисления с формулировкой "без права восстановления", которое после двухнедельной забастовки преподавателей и студентов было отменено!» - заявил Каськив. Таким образом, по его словам, «информация Геннадия Москаля имеет манипулятивный характер и не опровергает, а наоборот подтверждает политический характер решения».

«Известия в Украине» поинтересовались у Геннадия Москаля будет ли ответ на такое оправдание главы Госагентства по инвестициям и управлению нацпроектами.

«Это же он (Каськив) писал объяснительную. Он может комментировать, как угодно и может говорить, что угодно. Я опубликовал официальные документы с подписью проректора университета. Извините, пусть университет дает комментарии. Я с ним не собираюсь вступать ни в какую полемику и давать какие-то комментарии. Почему я должен оправдываться, если он напился, и его выгнали из университета? В чем моя вина? Почему я должен говорить? Пусть этот х*** оранжевый говорит, как он свою «Пору» привел в бело-синий лагерь. Я при чем тут? В чем вопрос? Я обнародовал официальные документы, которые пришли на мой депутатский запрос. Пусть ректор университета, сослуживцы, которых там он (Каськив) упоминает, он сам подтвердит – это он писал (объяснительную), или надо назначить графологическую экспертизу? Пусть он подаст на меня в суд о защите чести, достоинства и деловой репутации. Я ничего не собираюсь объяснять. Я обнародовал официальные документы, что я еще должен говорить?», - прокомментировал ситуацию Москаль.

<http://izvestia.kiev.ua/ru/article/25769>

Блоги

Олександр Доній: «Ми збираємо книжки...» *facebook.com*

Нагадую: 31 серпня та 1 вересня "Остання Барикада" з друзями літераторами та бардами їде до підліткових колоній в Прилуки (Чернігівщина) та Кременчук (Полтавщина). Свого часу цими підлітками опікувався наш друг Юрко Покальчук. Цього року ми от вже вп'яте проводимо літературний фестиваль його імені "Київська Барикада". В рамках фесту буде і виступи в цих підліткових колоніях. Увага для всіх: разом з СПУ ми збираємо книжки для підлітків в цих колоніях(звісно, україномовні). Тож, для тих,хто готовий поділитися своїми книжками, нагадую: збір книжок відбувається за адресою Київ,вул.Банкова,2 (СПУ), кімната 15-а.

<https://www.facebook.com/>

Анатолій Гриценко: «Великая Россия?»

pravda.com.ua

Великая Россия. Великая роль России. Великая, особая миссия России... Хтось із палких прихильників Митного, Євразійського та інших союзів з РФ може мені (собі) пояснити: в чому полягає "величие" Росії нинішньої?

Не колишньої Російської імперії, бо там дійсно, крім трагічних сторінок, маємо визнати й чимало яскравих, які увійшли до світової історичної й культурної скарбниці.

А от Росія нинішня, протягом двох останніх десятиліть – чим таким "великим" вона себе проявила? У якій сфері людського життя? Хоч ріжете, але не бачу я там жодного "величия".

Натомість бачу хвору державу в стані перманентної кризи, до того ж без явних ознак одужання. Державу, народ у якій теж не надто щасливий. Державу, яку (на відміну від нас) Бог рясно наділив газом і нафтою, бо без того від "величия" напевно взагалі б нічого не залишилося. Державу, яка довго й болісно шукає свій особливий шлях, свою особливу місію, свою історичну перспективу. Але поки що не знайшла і невідомо коли знайде...

Якщо я чогось "великого" в Росії не добачаю, то, може, Ви підкажіть? Раптом переконасте, то теж агітуватиму за Митний союз:)

<http://blogs.pravda.com.ua/authors/grytsenko/520a488926741/>

Телебачення і радіомовлення

Екс-депутат БЮТ просит убежища в Венгрии

Интер, Подробности

Еще один украинский политик - попросил политического убежища за границей. К властям Венгрии обратился Александр Шепелев. Он бывший народный депутат от Блока Юлии Тимошенко. В Украине прокуратура обвиняет Шепелева в расхищении банковских средств и покушении на убийство. С такими статьями экс-нардеп - категорически не хочет возвращаться на родину. Детали этого дела - у Руслана Ярмолюка.

Руслан ЯРМОЛЮК, корреспондент: Бывший банкир, бывший нардеп Александр Шепелев больше не хочет жить в Украине. И просит у Венгерских властей не выдавать его соотечественникам.

Сергей БУРЛАКОВ, начальник управления связей с общественностью МВД Украины: Человек обвиняется в ряде серьезных преступлений и самое тяжкое которое ему инкриминируется - умышленное убийство, совершенное на заказ.

Руслан ЯРМОЛЮК, корреспондент: Именно Шепелеву милиция приписывает убийство в Донецке главы АвтокразБанка Сергя Кириченко и разворывание денег Родовид Банка и НБУ. Во времена премьерства Тимошенко в этом здании в центре Киева должна была разместиться штаб-квартира национализированного банка.

Юрий БУТУСОВ, журналист: 40 миллионов гривен на эту сумму был выполнен фиктивный ремонт помещений, которые банк арендовал у супруги Александра Шепелева по мнению следствия.

Руслан ЯРМОЛЮК, корреспондент: Еще 300 миллионов гривен гонорара Банк Родовид, который якобы курировал нардеп Шепелев, перечислил адвокатской конторе за оказанные услуги. Однако есть ли у следствия прямые доказательства причастности нардепа к аферам - неизвестно. Ни на одном документе Александр Шепелев подписей не ставил. А к Родовиду он имел вообще косвенное отношение, банк арендовал у его семьи здание.

Обвинения были предъявлены после того как он потерял неприкосновенность в 2012 году. До этого не являлся фигурантом и не обвинялся.

В большую политику Александр Шепелев попал в 2006. Тогда он прошел в парламент по списку БЮТ и сразу попал в комитет по вопросам банковской деятельности. Кто такой

Александр Шепелев могли бы рассказать однопартийцы, но они не хотят о нем даже слышать. Одни бросают трубки, другие просто якобы не понимают, что же происходит на самом деле.

Евгений ДОБРЯК, член партии ВО "Батьківщина": До цієї ситуації я ж кажу, я просто не в курсі, що там сталося розумієте, я знаю по ЗМІ, оце єдине, ну а як я можу це коментувати, якщо я не знаю ситуації, що там на самому ділі.

Руслан ЯРМОЛЮК, корреспондент: Отказался давать комментаприй и бютовец С.Пашинский. В "Батьківщині" Александр Шепелев трудился целых 4 года и в 2010 перешел к Регионам.

Михаил ЧЕЧЕТОВ, народный депутат Партия регионов: И Лозинский и Шепелев, они выросли и воспитывались в "Батьківщині", ну Шепелев потом ушел, вроде бы к Партии регионов пристал, сейчас он не депутат.

Руслан ЯРМОЛЮК, корреспондент: В 2012 Александр Шепелев еще раз попытался пройти в Раду, но не получилось. Уголовное дело сдвинулось с мертвой точки. И тогда Шепелев бежал за границу. И только 5 июля Интерпол задержал его в Венгрии. Завтра заканчивается срок содержания его под стражей. Однако по словам адвоката беглеца, Венгрия уже отказала Украине в выдаче Шепелева, а суд по экстрадиции перенесен на неопределенный срок. Но МИДу об этом ничего не известно.

"АвтоЗаз" поблагодарил президента за закон об утилизационном сборе

Сотрудники "АвтоЗАЗ" уже поблагодарили за закон об утилизационном сборе, а Президент рассчитывает, что он поможет отечественному автопрому стать лучше, сообщил сегодня глава Запорожской облминистрации после встречи с Виктором Януковичем.

Александр ПЕКЛУШЕНКО, председатель Запорожской областной администрации: Были сделаны соответствующие поручение, в которых 90% ложится на плечи нашей запорожской власти, но без тех 10%, которые сегодня я получил в виде поддержки президента, они не смогут реализоваться.

Обсудили с Президентом и состояние дел в металлургии, сельском хозяйстве и перспективы развития курортов Приазовья.

Зменшити кількість перевірок бізнесу вимагає Прем'єр-міністр Микола Азаров *УТ-1, Підсумки дня*

Зменшити кількість перевірок бізнесу вимагає прем'єр-міністр Микола Азаров. Глава уряду наголошує: потрібно навести лад у роботі фіскальних органів, звести контроль до мінімуму. А перевіряти тільки ті підприємства, де є підозри на порушення. Профільним міністерствам Микола Азаров доручив за тиждень - доопрацювати відповідний законопроект, потому його передадуть на розгляд до парламенту.

Микола АЗАРОВ, Прем'єр-міністр України: У нас, когда дело касается дерегуляції, все мы "за". Но когда касается конкретной дерегуляції по конкретному ведомству, то получаютя возражения. Нам надо найти разумный компромисс.

Мельник втік не через новий КПК – експерти *Радіо Свобода, Ваша Свобода*

Гості «Вашої Свободи»: Олексій Баганець, адвокат; Олександр Костенко, завідувач відділу Інституту держави і права імені Корещького.

Дмитро Шурхало: Не встигло минути кількох днів відтоді, як колишньому ректору Податкової академії Петру Мельнику вдягли електронний браслет стеження, який, згідно з новим Кримінальним процесуальним кодексом (КПК), може бути у людини, якій суд визначив новий запобіжний захід, згідно з новим КПК, тобто перебування під домашнім арештом (це вже значно м'якший захід, ніж перебування у СІЗО), як Петро Мельник зумів, судячи з усього, без особливих проблем позбутися цього браслету і втекти. Зараз він оголошений у розшук.

Мені буквально за добу до того, як Петру Мельнику вдягли браслет, вдалося поспілкуватися з речником міліції Київської області Миколою Жуковичем. І ось що він сказав з приводу того, чи готова міліція до такого нового заходу, як стеження за людьми, котрі перебувають під домашнім арештом і мають браслет стеження.

Пропоную послухати коментар.

Микола Жукович: У нас є все необхідне обладнання, програмне забезпечення, електронні браслети, вони перевірені. І спеціально навчені працівники міліції, які проходили відповідні навчання, знають, як використовувати, як програмним забезпеченням користуватися, при цьому інструктують саму людину, на яку вдягають браслет, яким чином користуватися цим браслетом, куди вдягати цей браслет, коли можна виходити за межі, який коридор, де він повинен бути.

Він має право, наприклад, вийти за межі будинку і пройти в магазин, щоб купити хліба. Чи, наприклад, має право виїхати у лікарню. Дивлячись, як буде сказано в ухвалі суду, куди він має право виходити.

– Виявилось, що міліція не готова до цього.

Пане Баганець, на Вашу думку, це проблема правоохоронців чи це проблема нового КПК, оцей прецедент з Петром Мельником, який один з перших став носієм браслету, відразу позбувся його і втік?

Олексій Баганець: Я думаю, що це не є секретом, що я ставлюся достатньо критично до нового КПК. І цього не приховував ще на стадії його розгляду у Верховній Раді України.

Але що стосується застосування електронного засобу контролю при використанні такого нового виду запобіжного заходу, як домашній арешт, то мене взагалі дивує пояснення в тому числі і працівників міліції ЗМІ.

Мені хотілося просто послатися на статтю 195 нового КПК, де чітко записано: такий пристрій має бути захищений від самостійного знімання, пошкодження або іншого втручання в його роботу з метою ухилення від контролю і таким чином просигналізувати про способи, спроби особи здійснити такі дії. Тобто, в законі чітко сказано, які технічні вимоги до цього засобу електронного контролю. Це перший момент.

А другий момент – це те, що обов'язки щодо застосування цього засобу контролю покладаються на конкретних працівників міліції, які виконують ухвалу суду про застосування цього виду запобіжного заходу. Там чітко сказано, що вони повинні перед тим, як застосувати, одягти цей пристрій, провести роз'яснювальну роботу з підозрюваним.

– Як Ви чули, все сказали.

Олексій Баганець: Абсолютно правильно!

Що вони повинні зробити? Тут дві проблеми. Чисто технічна проблема: чи ці засоби не придатні для виконання запобіжного заходу. І друге: чи виконали ті обов'язки, на них покладені, конкретні працівники міліції, які застосовували цей засіб електронного контролю.

– Отже, проблема не в новому КПК?

Олексій Баганець: Абсолютно! Тим більше, я ж кажу, що я до нього ставлюся критично. У цій ситуації тут КПК, на мою думку, не має ніякого стосунку.

– Пане Костенко, як Ви вважаєте, чому перший млинець виявився глевким у плані пом'якшення запобіжного заходу? В принципі, такий дуже назрілий і перезрілий захід – пом'якшити. Бо перебування в СІЗО, відомо, у дуже негуманних умовах у нас відбувається. Навіть засуджені у кращих умовах, ніж ті, хто підозрюється у вчиненні злочину.

Олександр Костенко: Я теж, як і пан Баганець, дещо критично ставлюся до нового КПК. Я згоден з паном Баганцем, що у цьому випадку важко знайти якісь кримінально-процесуальні причини оцього конфузу. Я думаю, що все ж таки в законі достатньо виписаний цей захід. Крім того, я думаю, що домашній арешт як запобіжний захід досить прогресивний, перспективний, гуманний і цивілізований.

Я бачу питання в іншому: наскільки в нас відіграє... Колись у радянські часи було таке поняття, як людський фактор. До речі, це і до тих часів. Я вважаю, що у цьому випадку не готовий був людський фактор. Або, можна сказати, цей фактор сьогодні у будь-яких випадках виконання КПК кульгає.

Ось тут я на цьому сказав би, що ці виконавці, які виконували цей запобіжний захід, очевидно.... Я не буду зараз говорити про те, що це недоліки умисного чи іншого якогось характеру, очевидно, на це більше детально треба шукати відповідь в інформації, яку можуть надати співробітники правоохоронних органів. Я зараз буду говорити про те, що за будь-яких умов я звинуватив би у цьому випадку той людський фактор, тобто виконавців, які виконували і неналежно виконали цей запобіжний захід.

– Коментуючи ситуацію з Мельником, в МВС уже постфактум сказали, що потрібно ще 216 мільйонів на браслети. Я так розумію, що на вдосконалення.

Як Ви вважаєте, пане Баганець, тут питання фінансування зможе вирішити питання чи тут людський фактор визначальний?

Олексій Баганець: Я висловлю свою думку, яка, мабуть, не є популярною сьогодні. Все-таки самі обставини розробки і прийняття нового КПК, особливо його проходження через Верховну Раду України, були настільки поспішними, мабуть, не зовсім обачливими в тому числі і з питань того, наскільки його можна буде з першого дня введення в дію застосувати, щоб він приніс, припустімо, конкретний результат. Я навіть не буду говорити про проблему засобів електронного контролю.

Я пам'ятаю, як нас усіх тишили тим, що це настільки прогресивний КПК, один з кращих в Європі, що після того, коли ми його введемо в дію, то не тільки буде зменшена кількість людей, які перебувають у місцях позбавлення волі, у тому числі в СІЗО, на період досудового розслідування, а в нас буде до 30% (!) виправдальних вироків. Оце така цифра. Навіть ці слова і цю думку вклали у уста навіть президента України, який до кінця, мабуть, не усвідомлював, бо він не є спеціалістом.

– Чи можна говорити про те, чи виправдалися сподівання, чи не виправдалися?

Олексій Баганець: Так от, я скажу, що за 6 місяців (за 3 місяці офіційно я опублікував на своєму сайті результати аналізу статистичних даних), подивіться, чи можна сьогодні говорити про те, що такі сподівання справдилися? Абсолютно ні! На сьогоднішній день судді залякані, вони не виносять виправдувальних вироків.

Ми знову ж таки говоримо про те, що, може, з одного боку, можна говорити про те, що цей новий КПК несе якусь прогресивну новизну абсолютно, але через втручання, як говорив мій колега, людського фактору це призводить до того, що немає результатів здійснення тих сподівань, у яких нас переконували розробники цього нового КПК. Нічого не могло кращого й бути. Бо я ще 6 і 7 місяців тому говорив про те, що, враховуючи, яким чином голосувався цей новий КПК, тобто вночі приблизно 50 депутатами замість необхідними, передбаченими Конституцією України, 226, кращого результату і не міг принести. Розумієте?

І тому сьогодні такі факти, як з Мельником, будуть повторюватися і надалі.

– Пане Костенко, яке Ваше бачення того, чому не виправдалися оці сподівання, які покладали на новий КПК? У чому Ви бачите проблему?

80% клопотань захисту не задовольняються судами

Олександр Костенко: Я маю погодитися з паном Баганцем ще раз. Дійсно, він поспішно приймався. Але я конкретизував би цей недолік КПК ось яким чином. Так, дійсно, задекларовані досить серйозні права і для захисника, для захисту. На мій погляд, і якась частина адвокатів теж зраділи: дивіться, які нові у нас з'являються інструменти і можливості! Можливо, вони так сподівалися.

Але на мій погляд, як науковця, є такий (я дещо переведу на наукову основу якоюсь мірою) принцип, що будь-які права, які проголошуються в законі, мають бути підтримані чиймись обов'язками, без цього нічого у світі працювати не може, і права перетворюються на декларацію.

Ось я шукаю в новому КПК, які ж є обов'язки, на кого покладаються, такі, щоб, наприклад, було правильно реалізоване право на клопотання адвоката. Сьогодні будь-який суддя тисячу разів будь-яке клопотання здорового глузду захисника може не підтримати і не реалізувати. А де ж обов'язок на судді відділяти ті, які підлягають, підставні, так будемо говорити, клопотання від безпідставних?

І сьогодні.... Я не знаю. Може, пан Баганець краще знає це питання. У свій час я цікавився цим питанням. Біля 80% клопотань захисту не задовольняються судами. Як бути з цим питанням? І де в КПК є засоби? Можна будь-яку ухвалу судді чи суду оскаржити, але це не той спосіб. Ну, оскаржили – ну і що? А суддя залишається, як кажуть, «при своїх картах».

– Тобто і там людський фактор – у ситуації з Мельником, і тут людський фактор – тільки в ситуації з суддями?

Олександр Костенко: Безумовно. Я тут додав би ще, що тут я притримуюся (я зараз скажу від самого початку) так званої інструментальної концепції законодавства. Закон – це лише інструмент. Ніхто не може перебільшувати роль закону як інструменту. Дайте скрипку Страдиварі хулігану – який результат буде? Але скрипка найкраща у світі! Дайте нашому сьогодні судді чи слідчому найкращий у світі КПК, але ж залежить від того, як він буде використаний.

Я дуже багато приділяю уваги, мій досвід життєвий свідчить, що треба саме так глумачити.

– Пане Баганець, як Ви вважаєте, проблема в самому КПК чи в тих суддях, які ним користуються?

Олексій Баганець: Я не можу заперечити свого колеги висновок про те, що все-таки багато в чому залежить реалізація тих прогресивних норм, які закладені у нового КПК, від людського фактору. Абсолютно правильно!

Але мені хотілося б все-таки сказати і те, що в цьому новому КПК закладені такі деякі норми, які обмежують можливість реалізувати ті права, про які говорить мій колега. Наприклад, Ви говорите про те, що розширені можливості захисту в новому КПК.

– До речі, Ви ж адвокат-практик.

Олексій Баганець: Абсолютно вірно. Там написано, що ми маємо рівні права зі стороною державного обвинувачення на подання доказів, на їх доведення переконливості перед судом. Абсолютно гарно написано. Питань немає!

Але от мій колега говорить: яким чином я їх можу реалізувати, якщо я маю право лише на заявлення клопотання перед слідчим, прокурором і суддею про проведення тих чи інших слідчих розшукових дій чи процесуальних дій? Так, я маю таке право, але чи ці мої права забезпечить службова особа, чи орган досудового розслідування, чи слідчий-суддя, чи суд, то я не знаю.

Слідчий суддя, до речі, що чітко сказано, якщо при старому КПК я міг оскаржити будь-які дії слідчого, прокурора до вищестоящого прокурора або до суду, то на сьогоднішній день оця гарна посада, тобто слідчий суддя, то, виявляється, я не всі можу оскаржити дії слідчого і прокурора до слідчого судді.

– Маємо запитання радіослухача.

Слухачка: Щоденні повідомлення про роботу правоохоронних органів свідчать про те, що вже пора давно перезавантажити повністю всю роботу, весь склад, всі законопроекти правоохоронних органів. І висить у повітрі така безнадія, що при цій владі нічого цього не відбудеться. Це така моя ремарка.

А питання – наступне. Учора була стрічка по телебаченню: «Петро Мельник здав свій український паспорт, закордонний – адвокат». Поясніть, будь ласка, що це за інформація?

– Мабуть, не за адресою, я так розумію, це питання, тобто коментувати адвоката пана Мельника.

Олексій Баганець: Тут можна слухача зрозуміти. В якому плані? Дійсно, закон говорить про те, що коли до конкретної особи обирається той чи інший запобіжний захід, слідчий суддя

може у своїй ухвалі покласти на цю особу конкретні зобов'язання, у тому числі і здати свій паспорт, у тому числі і закордонний, щоб, наприклад, перешкодити особі уникнути слідства і суду та переховуватись від органів досудового розслідування чи суду.

Так, такий обов'язок слідчий суддя має право в ухвалі покласти на конкретно підозрюваного чи обвинуваченого. Чи у цій ситуації на Мельника покладался такий обов'язок, то я не знаю. Я можу тільки про це судити...

– У будь-якому разі це не стало на заваді тому, що пан Мельник зробив.

Олексій Баганець: Абсолютно.

– Ви сказали, що з новим КПК у адвокатів також виникає чимало проблем. Очевидно, можуть виникати проблеми не лише у адвокатів, але й у правоохоронців.

Зокрема пропоную послухати, як заступник голови **Парламентського комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності, депутат-ударівець, генерал міліції Микола Паламарчук**, прокоментував проблеми, які виникли з набуттям чинності нового КПК.

Микола Паламарчук: Багато є неузгодженостей. Найбільша колізія, напевне, то це те, що прокуратура розробила міжвідомчу інструкцію про оперативно-розшукову діяльність, яка сьогодні підміняє закон про оперативно-розшукову діяльність, вона в певній мірі не відповідає законодавству, тому що відомчий нормативний акт не може підмінити закон.

Раніше, якщо оперативний працівник міг здійснювати ряд процесуальних заходів, тобто, наприклад, міг скласти протокол огляду місця події, то сьогодні цього він не може зробити. Сьогодні він тільки повинен це тільки з дозволу зробити, з письмового дозволу слідчого, а також узгодити це з прокуратурою. А деякі є питання, де він ще і погоджує зі слідчим суддею. Тому сьогодні і злочини розкриваються гірше.

– Пане Костенко, як Ви прокоментуєте цю ситуацію, про яку каже депутат Паламарчук? Це знову ж таки проблема виконавців? Чи тут закладена в самому новому КПК оця колізія?

Олександр Костенко: Я розумію позицію суб'єктів правоохоронної діяльності. Тут я хотів би сказати, що колись мені доводилося брати участь у робочій групі, яка готувала альтернативний проект КПК, нам довелося вивчати досвід у Литві.

Там зроблена дуже цікава річ. Цей досвід виявився дуже цінним. Там не розділені оперативна і слідча роботи, як колись у радянські часи це було у нас. Там це має комплексний такий характер. І тому слідчі так само мають право на оперативно-розшукову діяльність. Бо ми були здивовані, наприклад, що у прокуратури Литви (цей досвід позитивним може бути для нас, тому я про нього розповідаю, пояснюю) слідчий керує оперативно-розшуковою діяльністю безпосередньо. Йому не треба звертатися, як колись у радянські часи було, до начальника міліції чи до співробітників міліції, він безпосередньо в цій же групі працює з оперативником.

Я думаю, що це не проблема, яка створює перешкоди для реалізації оперативно-розшукової діяльності. Я думаю, що це навіть може бути позитивно.

І знову ж таки, чому це може бути збій? Так і до сих пір міг бути збій, у цьому випадку, коли слідчі казали, що не дуже оперативно виконуються їхні завдання, які вони дають оперативним співробітникам у радянські часи. Ми це критикували колись. Сьогодні з'явився новий підхід – виникають іншого характеру дещо проблеми.

Я, мабуть, буду послідовним і скажу, що тут знову ж таки працює те, що я називаю людським фактором.

– Пане Баганець, Ви довгий час працювали у прокуратурі. У Вас, як у адвоката, Ви сказали, які виникли проблеми. А у Ваших колишніх колег з прокуратури які виникли проблеми?

Олексій Баганець: Я розділяю в якісь мірі позицію народного депутата Паламарчука. Чому? Новим КПК, як на мене, фактично нанесений дуже потужний удар по такій функції правоохоронних органів, як оперативно-розшуковій діяльності.

На сьогоднішній день новим КПК покладені повноваження здійснювати негласні слідчі розшукові дії. А коли ти почитаєш список, то це ті ж самі оперативно-розшукові дії, які

передбачені законом про оперативно-розшукову діяльність, який закон сьогодні теж діє. Тобто, є сьогодні новий КПК, який покладає повноваження здійснювати негласні слідчі розшукові дії, тобто це ті ж самі оперативно-розшукові дії, на слідчого, який, до речі, коли навчався у юридичному вузі, йому навіть дисципліну «оперативно-розшукова діяльність» не читали, він не знає навіть теорії, як це робити.

Тому сьогодні говорити про те, що сьогодні слідчі на підставі нового КПК самі проводять негласні розшукові слідчі дії, то це посміятися над тими людьми, які не розуміють, як на практиці застосовуються ці норми. Тому, як правило, як і раніше, слідчі продовжують давати доручення оперативно-розшуковим підрозділам. Але закон про оперативно-розшукову діяльність до сих пір діє.

– Він входить у суперечність з КПК?

Олексій Баганець: Ні, в якійсь мірі він не входить. Але на сьогоднішній день вже (вдумайтеся!) правоохоронні органи, які мають оперативно-розшукові підрозділи, не займаються розкриттям злочинів. Вони займаються попередженням і виявленням, а розкриттям злочинів займається слідчий, який навіть дисципліну таку у виші не вивчав!

– Панове, ви кожен зі своєї позиції так критично оцінили новий КПК. І практика свідчить, що є підстави для цього. Але якісь позитиви з ухваленням нового КПК все ж таки є?

Олександр Костенко: Я думаю, що є. Як то кажуть, сказали «А», треба казати «Б».

По-перше, задеклароване набагато ширше коло прав усіх учасників процесу. Інша справа, я вже казав, що ці права не підтверджені чиймись обов'язками, а права, не підтверджені контрфігурами якимись – чи державою, чи співробітниками правоохоронних органів, їхніми обов'язками, не діють, вони зависли у повітрі.

Отже, позитивно – це те, що розширене коло прав, які надаються учасникам процесу заради досягнення істини. Це перше. І я думаю, що наступним кроком мало б бути сказати «Б», щоб забезпечити реально ці права. Інших якихось механізмів я не бачу і не бачу потреби.

Якісь конкретні речі, конкретні норми, конкретні позиції, то їх завжди можна якимось чином виправити чи нейтралізувати, якщо є конкретні недоліки. А це фундаментальний недолік.

Щодо позитивних, то я вже казав, що це розширене коло тих прав.

– Пане Баганець, Ви згадали те, як депутати ухвалювали цей КПК, тобто вночі, неконституційним складом. Як Ви думаєте, якщо все буде належно проходити, то депутати ухвалять якісно інший закон?

Олексій Баганець: Я в цьому переконаний, що рано чи пізно, але народні депутати будуть змушені повертатися до доопрацювання цього КПК.

Я ще раз повторюю, що я не заперечую наявність у ньому позитивних нововведень. Не заперечую. Навіть той же домашній арешт. Але сьогодні говорити про те, що людей під вартою в СІЗО менше тільки у зв'язку з тим, що введені нові норми позитивні КПК, то це неправда. Чому? Подивіться звіти правоохоронних органів. Зменшилася кількість зареєстрованих повідомлень про злочини.